

Bolyai János és az MTA

Dr OLÁH-GÁL Róbert

matematika-történész, nyugalmazott egyetemi adjunktus
Sapientia Egyetem, Csíkszeredai Kar,
olahgalrobert@uni.sapintia.ro

Bolyai János és az MTA

- › Bolyai János nem lett az MTA (Magyar Tudós Társaság) tagja
- › Vajon mi az oka, hogy nem lett a Tudós Társaság tagja, amikor Bolyai János Tér tudományához képest sokkal szerényebb tudományos művel már beválasztották az alkotókat az MTA tagjai sorába?
- › Erre sokféle (és erőltetett) magyarázat is adható. Például az, hogy latinul írta a Tér Tudományát (Scientia Spatii) és nem magyarul, vagy az, hogy nem voltak jó barátai, akik beajánlották volna stb. Én azt hiszem akkor tapintunk a dolog lényegére, ha bevalljuk, hogy azért nem lett az MTA tagja, mert messze megelőzte a korát. Sütő Andrással együtt mondhatjuk: Jaj annak, aki gyorsabban tanítja az emberiséget, mint ahogy az tanulni képes!

Lássuk azon matematikusok listázását, akik Bolyai Jánosnak kortársai voltak és beválasztották őket az MTA tagjai közé:

ARENSTEIN József

Matematikai Osztály

Matematikai és Természettudományok Osztálya, Matematikai és Fizikai

Alosztály

matematikus

szül. : Pest, 1816.1.12.

megh.: Stuppach-Gloggnitz, 1892.11.23.

lev. tag: 1847. XII. 23.

Székfoglaló:

d'Alembert elve, az úgynevezett virtuális utak elve.

= Társalkodó, 1848.22.sz. 176.p. [Részlet. 3

Felolv.: 1848.IV.1., V.8.

BITNICZ Lajos

Matematikai Osztály

Matematikai és Természettudományok Osztálya

matematikus, nyelvész

szül.: Ják, 1790.VII. 17.

megh.: Nagykanizsa, 1871.VI.28.

r.tag: 1830. XI. 17.

tiszt, tag: 1847.XII. 23.

Székfoglaló:

A nagy számok törvényéről az ember szellemi nyilatkozásaiban.

= Akadémiai Értesítő, 1851.11.évf. 241-249.p.

Felolv.: 1851. VII. 14.

BOLYAI Farkas

Matematikai Osztály

matematikus

szül.: Bolya, 1775.II.9.

megh.: Marosvásárhely, 1856.XI. 20.

lev. tag: 1832.III. 9.

Megemlékezés: Magyar Tudományos Akadémiai Almanach, 1863. 282-283.p.

BRESZTYENSZKY Adalbert

Matematikai Osztály

matematikus

szül.: Németpróna, 1786.VIII.5.

megh.: Tihany, 1851.11.15.

lev. tag 1836. IX. 10.

Megemlékezés: Magyar Tudományos Akadémiai Almanach, 1863. 270-271.p.

GYŐRY Sándor

Matematikai Osztály

mérnök, matematikus

szül.: Tarján, 1795.IV.15.

megh.: Pest, 1870.III. 9.

lev.tag: 1832.III.9.

r.tag: 1832. IX. 1.

Székfoglaló:

KEREKES Ferenc

Matematikai Osztály

matematikus, kémikus

szül.: Erdőhegy, 1784. VI. 22.

megh. : Balatonfüred, 1850. VII. 29.

lev. tag: 1837.IX. 7.

Megemlékezés: Magyar Tudományos Akadémiai Almanach, 1863. 267-268.p.

NAGY Károly

Matematikai Osztály

matematikus, csillagász, közgazdász, publicista

szül.: Rév-Komárom, 1797.XII. 6.

megh.: Párizs, 1868.III.2.

lev. tag: 1832. III. 9. ,r.tag: 1836. IX. 10.

NYIRY István

Matematikai Osztály

Filozófiai Osztály /1836.IX. 2-től/

matematikus, természettudós

szül.: Átány, 1776.V.9.

megh.: Sárospatak, 1838. VIII. 27.

lev.tag: 1831.11.17., r.tag: 1832.V.7.

Székfoglaló: A fa és kőhiderő hasonlati meghatározása. = Magyar Tudós Társaság Évkönyvei, 1833. (1831-1832). I.köt. 232-245.p.

TAUBNER Károly

Matematikai Osztály

matematikus

szül.: Velegh, 1809.X. 15.

megh.: Verona, 1860 körül

lev. tag 1840.IX. 5.

TELEKI Ferenc, gróf

oszt. megjelölés nélkül

költő, matematikus

szül.: Beszterce, 1785.IV.4.

megh.: Paszmos, 1831.XII.16.

tiszt, tag: 1831.11.15.

Megemlékezés: Magyar Tudományos Akadémia Évkönyvei, 8.köt. 48-58.p.

Magyar Tudós Társasági Névkönyv, 1832. 45-46.p.

VÁLLAS Antal

Matematikai Osztály

matematikus, mérnök

szül.: Pest, 1809.V. 18.

megh.: New Orleans, La., 1869.VII.20.

lev.tag: 1837.IX.7.

r.tag: 1837.IX.9.

külső tagok közé áttéve: 1858.XII. 16.

Székfoglaló: A ludolphi szám több iverintői által kifejtve. = Magyar Tudós Társaság Évkönyvei, 1840. (1836-1838). 4.köt. 2.oszt. 152-170.p.

Feladv. 1837. XI. 20.

Bolyai, János

[Share](#) [Login to edit](#)

MR Author ID	39020
Earliest Indexed Publication	1987
Total Publications	1
Total Related Publications	49
Total Reviews	0
Total Citations	10 in 10 publications
Unique Citing Authors	14

[Collaboration Distance](#)

[Mathematics Genealogy Project](#)

[MacTutor History of Mathematics Archive](#)

▼ [Published under 6 names](#)

Classifications (1)

Classification	Publications	Citations
01 - History and biography	1	10

Publications

Classification	Publications	Citations
01 - History and biography	1	10

Publications

Authored [Most Cited](#) [Reviews](#) [Related](#)

1 result

[Filters](#)

[Newest](#)

[Export](#)

5

MR0928803 - Appendix

[Bolyai, János](#)

[North-Holland Math. Stud.](#), 138

North-Holland Publishing Co., Amsterdam, 1987, 239 pp.

ISBN: 0-444-86528-4

(Reviewer: [Giacardi, Livia](#))

Reviewed

Book

10 citations

MSC 01A55

[Article](#)

5

Publications by Series

Publications Search - MathSciNet

mathscinet.ams.org/mathscinet/publications-search?query=mauid%3A296846

AMERICAN MATHEMATICAL SOCIETY
MATHSCINET
MATHEMATICAL REVIEWS

mauid:296846

×

📅

🔍

10 results

MR4599848 - L'arbre vivant de Bólyai Farkas

Indexed

The living tree of Bólyai Farkas

Lavallou, François

Tributes, 50

College Publications, [London], 2023, 493–503.

ISBN: 978-1-84890-425-5

MSC 01A55

MR3588309 - Farkas and János Bolyai

Summary

Prvanović, Mileva

Atlantis Trans. Geom., 1

Atlantis Press, [Paris], 2017, 95–109.

ISBN: 978-94-6239-239-7; 978-94-6239-240-3

MSC 51-03

MR1847683 - The youthful friendship of Gauss and Farkas Bolyai

Indexed

Fudali, Stanisław

Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Tadeusza Kotarbińskiego (WSP), Zielona Góra, 2001, 47–65.

ISBN: 83-7268-048-5

MSC 01A55

MR1160707 - A Transylvanian lineage

Summary

Bier, Martin

Math. Intelligencer **14** (1992) no. 2 52–54

MSC 01A70

[Home](#) [Resources](#) [Reviewers](#) [Free Tools](#) [Support](#) [Help Pages](#)

[Hungarian University of Transylvania](#)

[Publications](#) [Authors](#) [Journals](#) [Series](#) [Search MSC](#)

Kerekes, Ferenc

[Show Search History](#)

Search

[Show All Fields](#)

No matching authors found. Refine your search criteria for better results.

Newton, Isaac - MathSciNet

mathscinet.ams.org/mathscinet/author?authorId=130825

MATHSCINET
MATHEMATICAL REVIEWS

Home Resources Reviewers Free Tools Support Help Pages

Hungarian University of Transylvania

Newton, Isaac

Share Login to edit

MR Author ID	130825
Earliest Indexed Publication	1946
Total Publications	45
Total Related Publications	475
Total Reviews	0
Total Citations	579 in 447 publications
Unique Citing Authors	588

[Collaboration Distance](#)
[MacTutor History of Mathematics Archive](#)

Published under 8 names

Classifications (1)

Classification	Publications	Citations
01 - History and biography	45	581

Search by Author Name or MR Author ID.

Author A

Oláh-Gál, Róbert

Author B

Gauss, Carl Friedrich

New Search

MR Collaboration Distance = 7

Oláh-Gál, Róbert	coauthored with	Sándor, József	MR2542127
Sándor, József	coauthored with	Debnath, Lokenath	MR1781242
Debnath, Lokenath	coauthored with	Hall, Marshall, Jr.	MR0329417
Hall, Marshall, Jr.	coauthored with	Davenport, Harold	MR0026067
Davenport, Harold	coauthored with	Landau, Edmund	MR0262198
Landau, Edmund	coauthored with	Riemann, Georg Friedrich Bernhard	MR0120129
Riemann, Georg Friedrich Bernhard	coauthored with	Gauss, Carl Friedrich	MR0816730

Collab Distance - MathSciNet

mathscinet.ams.org/mathscinet/freetools/collab-dist?source=202210&target=208336

Search MSC

Collaboration Distance

Current Publications

Current Index of Statistics

MR Lookup

MRef

Search by Author Name or MR Author ID.

Author A

Oláh-Gál, Róbert

X

Author B

von Neumann, John

X

New Search

MR Collaboration Distance = 5

Oláh-Gál, Róbert	coauthored with	Sándor, József	MR2542127
Sándor, József	coauthored with	Debnath, Lokenath	MR1781242
Debnath, Lokenath	coauthored with	Bona, Jerry Lloyd	MR2995231
Bona, Jerry Lloyd	coauthored with	Birkhoff, Garrett	MR0610264
Birkhoff, Garrett	coauthored with	von Neumann, John	MR1503312

AMS

AMERICAN
MATHEMATICAL
SOCIETY

Previous Release

© 2025, American Mathematical Society
Privacy Statement · Terms of Use · Support

Collab Distance - MathSciNet

Egy csodálatos elme - Google

mathscinet.ams.org/mathscinet/freetools/collab-dist?source=202210&target=366251

Search MSC

Collaboration Distance

Current Publications

Current Index of Statistics

MR Lookup

MRef

Search by Author Name or MR Author ID.

Author A

Oláh-Gál, Róbert

X

Author B

Nash, John Forbes, Jr.

X

New Search

MR Collaboration Distance = 5

Oláh-Gál, Róbert	coauthored with	Sándor, József	MR2542127
Sándor, József	coauthored with	Debnath, Lokenath	MR1781242
Debnath, Lokenath	coauthored with	Xu, Sen Lin	MR1695308
Xu, Sen Lin	coauthored with	Kuhn, Harold W.	MR0733207
Kuhn, Harold W.	coauthored with	Nash, John Forbes, Jr.	MR1381966

AMS

AMERICAN
MATHEMATICAL
SOCIETY

Previous Release

© 2025, American Mathematical Society
Privacy Statement · Terms of Use · Support

Bolyai János messze megelőzte
korát!

Persze nem lett az MTA tagja sem
Wald Ábrahám, sem Semmelweis
Ignác

Miben állt, miben áll a Bolyai-Lobacsevszkij féle geometria újszerűsége

Viktor Pambuccian
Viktor Pambuccian
PhDProfesszor az Arizonai Állami Egyetemen
Egyesült Államok

423,5 Kutatási érdeklődési pontszám

956 hivatkozás

16 órás index

Victor Pambuccian: Párbeszéd matematika és költészet között

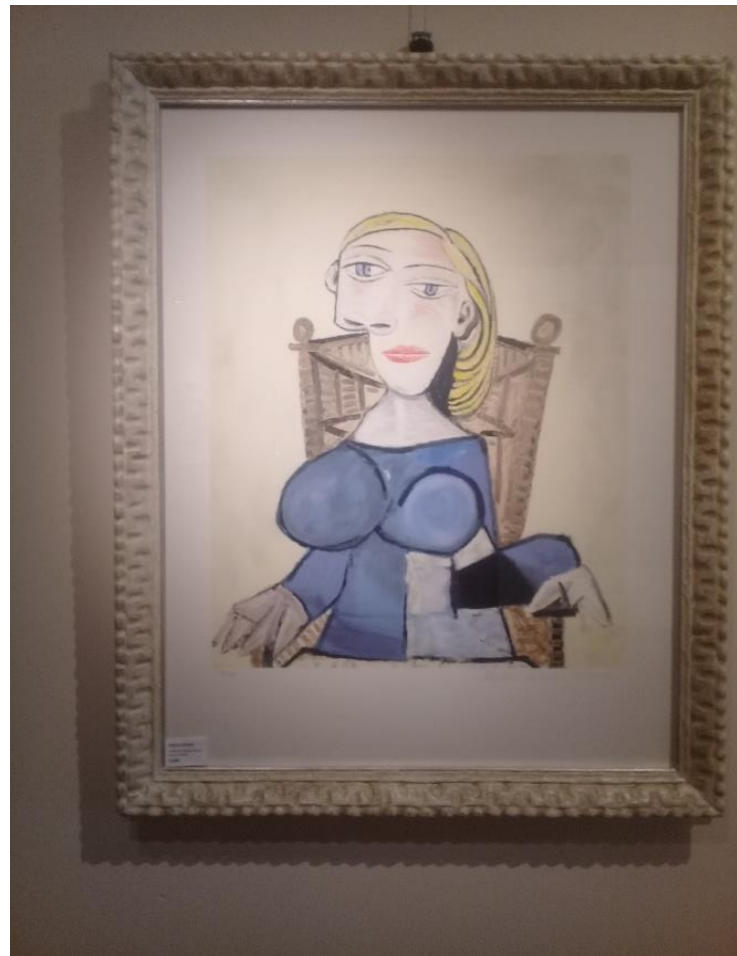

Victor Pambuccian 1993-ban doktorált a Michigani Egyetemen, Andreas Blass témavezetője alatt, disszertációjának témája az euklideszi geometria axiomatikus felépítése. 1994-ben az Arizonai Állami Egyetemre került.

Pambuccian széleskörű kutatási területei közé tartozik különféle geometriák axiomatikája, mint például az affin, projektív, euklideszi, rendezett, ekviaffin, hiperbolikus és a metrikus síkok geometriája. Emellett számos geometria, többek között a Minkowski-tér definiálhatósági kérdéseit is vizsgálja. Egy másik érdeklődési területe az inverzgeometria, amely a legszigorúbb axiómarendszerek keresése, amelyeken belül egy bizonyos tétel bizonyítható.

Emellett román, német és francia nyelvről fordított verseket angolra, és egy NEA irodalomfordítói ösztöndíj támogatásával 2018-ban szerkesztette és fordította le az avantgárd román költészet kétnyelvű antológiáját.

Pambuccian termékeny szerző, 135 folyóiratcikk és 7 könyvfejezet szerzője. A legújabb példák közé tartozik (Rolf Struve-val közösen) az „Axiómarendszerek, amelyek végtelent implikálnak a geometria alapjaiban” című írás a Contributions to Algebra and Geometry című kötetben, valamint a „Brouwer intuicionizmusa. Matematika a létezés módjában” című írás a Handbook of the History and Philosophy of Mathematical Practice című kötetben.

Szabó János festménye Deáki Filep Teréziáról és Picasso festménye szerelméről Marie-Thérèse Walterről

Köszönöm szépen
megtisztelő figyelmüket!